GAZETA KRAKOWSKA

Nro 103.

W Niedzielę Dnia 25 Grudnia 1808.

Z Wiednia d. 17. Grudnia.

J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Palatyn udał się d. 18 Listopada, w towarzystwie C. K. Radcy i Dyrektora rolniczego, Stanisława Heppe, do Waitzen, dla obeyrzenia darowanego tam od Nayiaśnieyszego Cesarza na założenie akademii Ludwiki gmachu Teresianum z należącemi do niego okolicami i ogrodem. Arcy Xżę Jmć wysiadł tam do pałacu biskupiego, siadł obiad u tamteyszego Biskupa Władysława Kamanbazy i powrócił tego samego dnia do Budy.

J. C. K. Apostolska Mość raczył Agramskiemu kameralnemu Administratorowi i kilku kommitatow sądowemu Assessorowi, Markowi Delwuk, udzielić nayłaskawiey, przez wzgląd na iego w kraiu zasługi, tytuł Królewskiego radcy.

Kommitat Syrmiański darował z własney ochoty woyskowemu lazaretowi w Komorn 8000 zł. ryń. i kazał ie naypokornie J. C. K. M. oddać przez Kr. Radcę i Wicegespana Parcseticsa. J. C. K. Mość przyiął łaskawie patryotyczny ten dar, kazał go na przeznaczony cel obrocić, a dawcy ukontentowanie oświadczył.

Szkoła głowna Peszka obrała d. 1 Grudnia rocznym rektorem swoim Emeryka Koslemen, obu praw doktora i prywatnego prawa, sądowego stylu publicznego professora i wydziału sądowego podseniora.

C. K. gubernium niższey Austryi nadało fabryczny przywiley tuteyszemu fabrykantowi iedwabnych materyy, Sobestyanowi Göbel.

Gazeta dworska umieściła pod artykułem z Hiszpanii, co następuie:

Osmy biuletyn Francuzkiego woyska w Hiszpanii. Z Burgos d. 22 Listopada 1808.

"Marszałek Xżę Dalmacyi popiera z wielkim pośpiechem daley swoie korzyści. Ładowny działami, ammunicyą i Angielskiemi karabinami konwoy zabrany w porcie Cunillas właśnie w ten czas został, gdy chciał kotwice podnieść. Spisuią wszystkie na nim rzeczy i narachowano iuż 30 dział i bardzo wiele officerskich bagażow. Jenerał Sarrut ściga na czele swey brygady żywo nieprzyiaciela. Gdy ten ciągnąc wzdłuż morza, postrzegł za przybyciem do St. Vincent z pagorku, który zasłania wąwoz St. Vincent, że Jenerał Sarrut 900 ludzi miał tylko przysu-

fobie, mniemał, że ma dosyć czasu do przebycia wąwozu maiącego nad odnogą morską 400 sążni wynoszący most. Lecz pokazało się wnet, że 900 ludzi przełamało w dobrem stanowisku i w niewład wprowadziło 6000 ludzi, bez utracenia iednego człowieka i prawie bez wystrzału. Tymczasem Pułkownik Tascher postawił wściśnioney kolomnie 150 strzelcow z swego regimentu za przednią strażą i uderzył sam bez zastanowienia się zaraz na wąwoz, iak tylko postrzegł, że się nieprzyiaciel zachwiał. Większa część nieprzyiacielskiey tey kolomny została wybitą, lub w morze i bagna wpędzoną lub poymaną. Gdy pierwszy odchodził rapport miano iuż przeszło 600 jeńcow i kolomna Jenerała Sarrut przeszła była granice prowincyi Montana i weszła do Asturyi.

" Woltyżerowie 36go regimentu opanowali w porcie Santillana Angielski konwoy ładowny cukrem, kawą, bawełną i innemi osadowemi towarami. Liczba bogato ładownych okrętow Angielskich, które nam się pod temi brzegami w ręce dostały, wynosi iuż 25.

" Siodmy korpus woyska Francuzkiego w Hiszpanii, pod dowodztwem Jenerała Gouvion St. Cyr, zaczyna iuż osobie dać słyszeć. Twierdza Rosas została d. 6 Listopada przez Jenerałow Reille i Pino opasana. Wielka liczba Miqueletow, (Katalońskich gorali) i wysiedli Anglicy trzymali port Selwa osadzony. Jenerał Fontana poszedł na czele 3 Włoskich lekkich batalionow, granadyerow i woltyżerow 7go Francuzkiego regimentu przeciw Selwe, uderzył na gorali i Anglikow i zabrał 10 dwudziesto czterech fontowych dział, których Anglicy nie mieli czasu na okręty zabrać. D. 8 wyszły pod zasłoną artyleryi Angielskich okrętow 3 kolomny woyska z twierdzy Rosas. Jenerał Mazuchelli pozwolił im zbliżyć się na wystrzał z karabinu, uderzył i zabił im potem przeszło 600 ludzi. D. 12 zrobił nieprzyiaciel znowu wycieczkę, ale natrafił na tych samych walecznych ludzi i Jenerał Mazuchelli okrył ich trupami swoie okopy. Od tego czasu objęła załogę trwoga, i nie chce więcey czynić wycieczek. W Barcelonie chwali Jenerał Duhesme zostaiące pod iego rozkazami woyska Włoskie.

Głowna kwatera opuści dziś w nocy Burgos.,,

Dziewiąty biuletyn woyska Francuzkiego w Hiszpanii. Z Aranda d. 25 Listop.

" Woyskowe stanowisko nieprzyiaciel zdawało się bydź następuiące: —Na lewem skrzydle stały woyska Galicyyskie, składaiące się w połowie z woysk liniiowych Hiszpańskich, a w drugiey z powstańcow z Galicyi, Asturyi i Leony. W środku stało woysko Estramadury czyli powstańcy z Estramadury i pobliskich prowincyy, których Angielskie korpusy wspierać miały. Woysko Andaluzyi, Walencyi Nowey Kastylii i Arragonii, liczące 70 do 80,000 ludzi, zaymowało ieszcze do 20 Listopada Calahora, Tudela i brzegi Arragonii. Woyska te stanowiące prawe skrzydło nieprzyiaciela, składały się z liniiowych woysk stoiących dawniey w obozie S. Rocha, w Andaluzyi, Walencyi, Kartagenie i Madrycie, i powstańc w tych prowincyy. Przeciw tem woyskom działaią teraz korpusy woyska Francuzkiego; inne woyska Hiszpanow pobite i rozproszone zostały w bitwach pod Espinosa i Burgos.

" Głowna kwatera Cesarska przeniosła się d. 22 Listopada z Burgos do Lerma, a d. 23 z Lerma do Aranda.

" Marszałek Xżę Elchingen udał się d. 22 b. m. do prowincyonalnego miasta Soria,

osadził lekką swoią jazdą Medina Celi i wysełał poboczną drogą od Saragosy podiazdy ku Madrytowi. Przednia straż iego wyruszyła do Agreda. D. 22 połączyli się Marszałkowie Xżę Montebell i Xżę Conegliano na moście Ladosy. D. 24 Marszałek Xżę Belluny przeniosł głowną swoią kwaterę do Venta-Gomes. Prawie wszystkie drogi od Madrytu do północnych prowincyy są przecięte; podiazdy nasze pochwytały bardzo wiele gońcow i pozabierały poczty.

" Trudno bardzo, żeby stoiące nad Ebro i stanowiące prawe nieprzyiaciela skrzydło woysko, potrafiło się do Madrytu i południowey Hiszpanii cofnąć. Podobnieysza iest, że w krótce taki sam los spotka tę drugą połowę Hiszpańskiego woyska, iaki spotkał pierwszą.

" Czas iest wilgotny; od 3 dni panuią grube mgły. Pora ta roku iest daleko szkodliwsza dla kraiowcow, niżeli dla ludzi przywykłych do północnego klimatu.

" Jenerał Gouvion St. Cyr popiera czynnie oblężenie Rosas. Przekopy otworzone d. 18 przed Rosas zostały. Rownoległa liniia do 1500 metrow wynosząca, znayduie się o 500 metrow tylko od twierdzy. Roboty zupełnie były przed nieprzyiacielem ukryte; nie wystrzelił ani raz z działa, a na prawem boku kilka tylko bezskutecznych karabinowych wystrzałow uczynił. D. 16 i 17 naprawiała kompaniia saperow Włoskich, pod zasłoną oddziału piechoty z dywizyi Pino, drogę na równinie do leżącego z przodu twierdzy Rosas szańcu Buton, dla poprowadzenia tam dział, co d. 18 uskutecznione zostało."

List z Ceret niedaleko Bellegarde pod d. 12 Listopada wyraża: " Woysko Francuzkie na granicach Kataloniii liczy do 30,000 ludzi; ale zawsze ieszcze iest oderznięte od Barcelony, w którey twierdzy znayduie się Jenerał Duhesme. Rosas i Garona maią bydź w krótce oblężone, Nadzwyczayny wylew rzek w tey okolicy, iakiego ieszcze nie pamiętaią, przeszkadza iednak bardzo działaniom Francuzkiego woyska."

Z Paryża d. 2. Grudnia.

Hrabia Koczubey, dawny kanclerz Rossyyski i minister wewnętrzny, i Hrabia Zubow przyiechali do Paryża.

Xżę Abrantu, rządca Paryża i dowódzca 8go korpusu Francuzkiego woyska w Hiszpanii, i Marszałek Xżę Treviso (Mortier) przyiechali z wielu officerami d. 26 Listopada do Bordeaux. Pomiędzy temi officerami znayduią się Jenerałowie Delorges i Loison. Miasto Bordeaux daie ciągle uczty dla woysk, które przechodzą przez departament Girondy do Hiszpanii.

Z Wannes donoszą, że Jenerał Heudelet zluzował w dowodztwie nad 13tą dywizyą Jenerała Travot, który dowodził dywizyą w Portogalii.

Okręt Francuzki Garonna, płynący z wyspy Francuzkiey, przybył do Hamburga po 155 dniowey żegludze, z 11,500 beczkami kawy Burbońskiey i 200 pakami bawełny.

Z Berlina d. 6. Grudnia.

Urzędowy Francuzki opis opuszczenia przez woyska Francuzkie miasta Berlina, zawiera w sobie:

D. 3 Grudnia woyska Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow i Krola Włoskiego opuściły Berlin. — Rano zgromadził się 7my regiment Francuzki lekkiey piechoty, który sam ieden stanowił załogę, przed pałacem Jenerała dywizyi, Hrabiego St. Hilaire, dowodzcy naszego miasta, z bronią i bagażami. O godzinie 9 opuścił Jenerał St. Hilaire swoy pałac i w towarzystwie Jenerała Borrel, naczelnika głownego sztabu miasta, dowodzącego

adjutanta B illod, naczelnika głownego sztabu dywizyi, officerow głownego swoiego sztabu, officerow sztabu załogi, naczelnikow urzędow Berlińskich i officerow mieyskiey gwardyi, udał się do pałacu Królewicza Jmci Pruskiego Ferdynanda, dla oddania mu kluczy od miasta.

Przed orszakiem szła kapela 7go regimentu Francuzkiego i otaczała go niezliczona mnogość mieszkańcow miasta rożnych stanow. Gdy przybył do pałacu, oddał Jenerał St. Hilaire Królewiczowi Jmci klucze od miasta przy następuiącey przemowie:

"Nayiaśnieyszy Królewiczu! Stosownie do rozkazu JW. Marszałka Xcia Auerstädt mam honor oddać W. Królewiczowskiey Mci hołd głębokiego uszanowania i złożyć w Jego ręce klucze od miasta. — W chwili ostatecznego ustąpienia woysk Francuzkich z tey stolicy, rownie słuszną iak naturalną było rzeczą, ażeby JW. Marszałek zaszczycił W. Królewiczowską Mość rodością oddania osobiście wysokiemu Twoiemu Wnukowi kluczy od iego stolicy, co zgadza się razem z życzeniami iego poddanych i własnym interessem. Muszę także złożyć na łonie W. Królewiczowskiey Mci poważanie i szacunek, na które wydział stanow, znakomite członki władz kraiowych, narodowa gwardya piesza i strzelcy, wielka liczba nayzacnieyszych i nayświatleyszych obywateli tey stolicy i Prus, u mnie i moich poprzednikow zasłużyli. Miałem dosyć czasu przekonać się o ich sposobie myślenia, i postrzegłem z ukontentowaniem, że dobrzy ci obywatele łączą głębokie przywiązanie do Domu Fryderyka Wielkiego z nieograniczonem przywiązaniem, iako wierni poddani, do dawney swey konstytucyi, okazuiąc wyraźny wstręt przeciw maxymom niszczącem wszelki porządek; uczucia, które są naypewnieyszą podporą tronu, byle tylko Monarchowie umieli ie cenić. Tak iest, muszę przed W. Królewiczowską Mcią wyznać z otwartością żołnierza, iako Xciem, któremu przystoi słyszeć prawdę, a potem ią Królowi powiedzieć: że ogół mieszkańcow Prus przekonany iest o systemacie, który ma przywrócić światu pokoy; pragnie iak nayprędzey ustalić zgodę i dobre porozumienie z Francyą. Pragnie szczerze postępować na tey drodze, i spodziewa się znaleźć na niey zapomnienie klęsk swoich; słowem, dobrzy ci obywatele podług zdrowey ich polityki oczekuią tylko przybycia swoiego Króla i Królowey, dla służenia im za wzor i przewodnika w wynurzeniu patryotycznych swoich uczuciow, — Pozwol mi W. Królewiczowska Mość iszcze powinszować sobie szczęścia, iż nadarzyła mi się okoliczność, w którey mam honor złożyć Ci hołd i uszanowanie w imieniu Francuzow. Przed przybyciem ieszcze do Berlina wiedzieli oni, iż w Wysokim Bracie Fryderyka Wielkiego znaydą przyiaciela. Przy odeyściu z tego miasta winni są złożyć W. Królewiczowskiey Mci hołd pokorney wdzięczności, i ia poczytuię się za szczęśliwego, iż mogę bydź tłomaczem ich uczuciow, które z ukontowaniem z niemi dzielę. „

Królewicz Ferdynand odpowiedział w krótkości iak następuie:

"Przyymuię, Mci Hrabio, klucze od miasta Berlina, które P. Marszałek Xżę Auerstäd zlecił WPanu mnie oddać, iako szczególnieyszy dowod szacunku, którym raczył mnie zaszczycić. Proszę mu oświadczyć za to moie podziękowanie, z dodatkiem, iż znaiąc małe moie zasługi, przypisnę iedynie ten zaszczyt okoliczności, że iestem bratem Fryderyka Wielkiego, którego sława doydzie do naypoźnieyszey potomności. Kończąc urząd

dowodzcy, zabierz z sobą szacunek i pochwałę wszystkich współziemkow moich za utrzymywany w woysku porządek i za rzetelność i słuszność, które wszystkiemi twoiemi krokami kierowały. Znasz, Mci Hrabio, moie uczucia; powtarzam ie tylko, życząc WPanu tego wszystkiego, co tylko przyłożyć się może do WPana szczęścia i ukontentowania. „

Gdy Jenerał St. Hilaire opuścił pałac Królewicza, zastał zgromadzone na placu Wilhelma mieyską gwardyą i konnych strzelcow. Rozkazał zwołać w środek officerow i oświadczył im w nayczulszych wyrazach, iak dalece był kontent z służby obu korpusow i gorliwości z iaką w nayprzykrzeyszych okolicznościach utrzymywały porządek w mieście. Zalecał im, aby podwoiły swoią gorliwość, aż do przybycia woyska Pruskiego.

Potem gwardya mieyska i konni strzelcy przeciągnęli z muzyką około rzeczonego jenerała i iego sztabu. Siodmy regiment Francuzki, który ostatecznie opuszczał miasto i kray, przeciągnął także około niego przy tysiącznych okrzykach: Niech żyie Cesarz Napoleon! Niech żyie Król Pruski! i wyszedł z miasta przy niezliczonych okrzykach mieszkańcow Berlina, którzy zdawali się zapomnieć o klęskach woyny i chcieli tylko ostatnim Francuzkim woyskom, które ich miasto opuszczały, dać dowod szczerey swoiey przyiaźni i przywiązania.

Królewicz Jmć Ferdynand dał z tey okazyi wielki obiad, na którym znaydował się Jenerał St. Hilaire z całym swoim głownym sztabem. W czasie obiadu oświadczył Królewicz swoie ukontentowanie i serdeczną przyiaźń Francuzom, a na końcu spełnione zostały dwa następuiące zdrowia: naprzod przez Królewicza: " Zgoda pomiędzy obiema naszemi Monarchami! „ potem przez Jenerała St. Hilaire: Nayiaśnieyszych Królewiczowstwa Ferdynandow; oby długo ieszcze żyli dla chwały Pruss i szczęścia swey familii! " Królewiczowa Ferdynandowa, która dla słabości zdrowia nie mogła znaydować się przy stole, oświadczyła, iż pragnie widzieć i pożegnać Jenerała St. Hilaire, co nastąpiło. Dzień ten zakończył się przy wzaiemnem oświadczeniu żalu i życzeniach naylepszey zgody, i zdaie się bydź wróżbą dobrego porozumienia, które na przyszłość panować będzie pomiędzy obiema narodami. Jenerał St. Hilaire udał się potem w podroż do Szczecina.

D. 3 przybył tu mianowany przez Nayiaśnieyszego Króla rządcą tuteyszey stolicy Jenerał Lestocq. D. 9 wkroczą tu przeznaczone na załogę woyska Pruskie. Na przyięcie Nayiaśnieyszych Królestwa czynione są naywiększe przygotowania; ale dzień ich przybycia ieszcze nie iest oznaczony. Za ich przybyciem odprawione zostanie w wszystkich kościołach uroczyste nabożeństwo i inne uroczystości, okazuiące radość z ich przybycia.

Z Kolberga d. 28. Listopada.

Reprezentanci tuteyszego miasta wydali adres do odchodzącey stąd załogi do Berlina, w którym między innemi wyrażaią:

" Godni Synowie Oyczyzny, odważni woiownicy i dzielący z nami wszystkie cierpienia pod czas okropnego oblężenia! Opuszczacie nas w prawdzie, ale żaden pomiędzy wami i nami przedział nie potrafi zatrzeć pamięci waszey w sercach naszych! Przyymiycie ieszcze raz serdeczne podziękowanie za odważne i chwalebne bronienie imienia Pruss i Kolberga! Zapomniycie o czyniących wam chwałę cierpieniach woyny, i bądźcie zapewnionemi, iż nas bardzo cieszyć będzie, ieżeli wszędzie, gdzie przybę-

dziecie dobre znaydziecie przyięcie, gdyż w wyniszczonych okolicach nie mogliście nawet rzeczy pierwszey potrzeby znaleść. Bądźcie zdrowi, kochani Bracia! Często będziecie celem naszych rozmow, a nayp óźnieysze wnuki nasze wspominać będą z pochwałą o waszych czynach.,,

Z Erfurtu d. 3 Grudnia.

D. 30 Listopada przybyły tu dwa batalliony strzelcow, złożone po większey części z Korsykanow i Włochow i należące do dywizyi Jenerała Legrand; d. 1 wyruszyły do Arnstadt, a na ich mieysce weszły tu zaraz 3 bataliony 36go regimentu, które udadzą się iutro w też okolice.

Park artyleryi woyska Reńskiego, który stał tu kilkanaście dni, zaczyna iuż wychodzić.

Jenerał Legrand znayduie się w naszem mieście. Dziś spodziewamy się Xcia Auerstädt, a iutro Jeneralnego intendenta Daru.

Z Lipska d. 4. Grudnia.

Wczoray o godzinie 6 w wieczor przybył tu szacowany powszechnie dla odwagi, miłości sprawiedliwości i cnot Marszałek Francuzki, Xżę Auerstädt, z małżonką swoią i licznym orszakiem z Berlina, i wysiadł do zaiezdnego domu Bawarskim zwanego, gdzie zastał iuż Saską straż, którą raczył przyiąć. Dziś dany dla niego będzie bal. Część należącego do iego korpusu będącego ieszcze w Berlinie Francuzkiego woyska, przybyła tu wczoray w południe, wraz z archiwum, a druga część udała się prosto z Berlina do Hanoweru.

Z Karlsruhe d. 3 Grudnia.

Pomiędzy rozrządzeniami, które dwor Badeński poczynił w tych czasach, dla pomnożenia swoiego skarbu i kredytu, uważaią szczególniey kassę umorzenia, do ktorey wchodzi milion zł. ryń. dochodu, za 6 mil. obligacyy po 5 od sta i dobr w wartości 4 milionow.

Gdy położenie Niemiec nie pozwala, ażeby tam mogła bydź zaciągniona znaczna pożyczka, dwor Badeński udał się zatem do Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow, iako do protektora ligi Reńskiey, ażeby raczył pozwolić we Francyi otworzyć pożyczkę 3 do 4 milionow frankow na rachunek kassy umorzenia W. Xięstwa Badeńskiego.

Minister Champagny doniosł Ministrowi Badeńskiemu, Baronowi Dalberg, w liście pod d. 1 Listopada, w następuiących wyrazach, że J. C. K. Mość zezwala na żądanie iego dworu:

"J. C. K. Mość pragnąc zawsze dać W. Xiążęciu dowody swey przychylności, z ukontentowaniem przychyla się do iego życzenia, i zezwala na otworzenie żądaney pożyczki.,,

Od brzegow Menu d. 7. Grudnia.

Woyska z dywizyi Jenerała Molitora przechodzą ciągle przez Frankfort. Z Francuzkiey strony żądano tam wiele czeladzi krawieckiey dla robienia mundurow. Ile tylko mogli ich krawcy tyle odstąpili, i zatrudnili się zaraz robotą.

Podług listow z Strazburga uwiadomił tamteyszy prezydent urzędownie mieszkańcow o przybyciu dywizyi Jener. Boudet, i wezwał ich, aby mężne te woyska poprzyiaci z lsku przyięli. Między 1 i 6 Grudnia spodziewane są te woyska w Strasburgu. Rada mieyska postanowiła dać kosztem miasta każdemu żołnierzowi bezpłatne po porcyi wina, mięsa i chleba. Przeznaczenie tey dywizyi ieszcze nie wiadome. Domyślaią się, że poydzie przez Lyon do Perpignanu; inni sądzą, że idzie do Włoch. Względem przechodu dywizyy Mo-

litora i Oudinota, które także prawy brzeg Renu opuszczaią, nie iest ieszcze urzędownie nie oznaymiono.

Pruski Assessor Koppe, który utrzymywał w Berlinie korrespodencyą z Ministrem Steinem, został, iak mowią, iako więzień stanu do Besanson poprowadzony.

Względem podziału kameralnych urzędow w Hanowerskim kraiu, wyraża Bamberska gazeta, mamy następuiącą wiadomość.

Xiążę Ponto Corvo otrzyma urzędy Grohnde, Obsen, Polle, Lachem i Aerzen, czyniące rocznego dochodu 100 532 frankow. Marszałek Mortier (Xżę Treviso) urząd Kallenberg i młyny w Blumenau i Koldingen, czyniące dochodu 100,161 fr. Xżę Friolu (Marszałek Diurok) urząd Steinhorst i część urzędu Ratzeburg, czyniące dochodu 85,461 fr. Marszałek Ney (Xżę Elchingen) urząd Lauenburg i część Ratzeburga, czyniące dochodu 83,031 fr. Marszałek Augerau (Xżę Castiglione) urzędy Wischhafen i Neuhaus w Bremenskim kraiu, czyniące dochodu 80,035 fr. Marszałek Massena (Xżę Rivoli) część urzędow Nienburg i Hoya, czyniące dochodu 80,050 fr. W. Koniuszy Caulincourt (Xżę Wincencyi) większą część urzędu Harburg i część urzędu Winzen, czyniące dochodu 66,012 fr. Marszałek Davout (Xżę Auerstädt) większą część urzędu Hoya i część Nienburga, czyniące dochodu 60,021 fr. Marszałek Soult (Xżę Dalmacyi) urząd Westen i część urzędu Hoya, czyniące dochodu 53,002 fr. Marszałek Lannes (Xżę Montebello) część urzędow Wilhelmsburga, Harburga i Winsen czyniące dochodu 50,001 fr. Jenerał Sebastiani urząd Blekede, czyniący dochodu 40,015 fr. a Jenerał Junot (Xżę Abrantes) urząd Agathenburg, czyniący rocznego doch. 35,008 fr.

Utrzymuie się ciągle pogłoska, iż rozpoczęte zostały formalne układy o pokoy między Francyą i Rossyą z iedney, a Angliią z drugiey strony.

Wyrachowano teraz, iż kraie Niemieckie utraciły w ostatnich czterech latach nieszczęśliwey woyny 130 millionow talarow w gotowych pieniądzach.

Mowią, że popłynął znowu nie dawno Francuzki goniec do Angli.

Z Kopenhagi d. 6. Grudnia.

Z Norwegii nadeszła tu nieprzyiemna wiadomość, iż Radca stanu Fallesen, członek tymczasowey rządowey kommissyi i wydawca Norwegskiey gazety nagle umarł.

O Szambelana Kaas, który mianowany został członkiem wspomnioney kommissyi na mieyscu zmarłego Fallesen, iesteśmy bardzo niespokoyni. Okręt na którym do Norwegii popłynął, nie przybył tam wcale. Pakiet z listami, który znaydował się na tym okręcie, a nawet niektóre rzeczy Szambelana Kaas znaleść miano wyrzucone przez wodę na brzegu przy Falstrand. Szambelan Kaas był dawniey naszem posłem w Lizbonie.

Professorowie Schumacher, Münster i Oberstedt przyiętemi zostali za członkow Duńskiego towarzystwa umieiętności.

Przybyła na Belt Angielska fregata odpłynęła iuż stamtąd, i oprocz 2 armatnych łodzi, znayduią się tam tylko ieszcze dwa brygi i 1 liniiowy okręt stoiące przed Nyborgiem. Przed Kronenburgiem na Sundzie stał onegday ieden bryg przy Wigen, ieden przy Hojanes, a przy Raa 3 armatne Angielskie łodzie i 2 liniiowe okręty.

Jeden z naszych korsarzow zabrał Szwedzki statek z 300 beczkami węgli. Z Hojanes przybyło tu także 8 Szwedzkich okrętow z węglami.

Z powodu odiazdu Szambelana Ale-

peus, który przywiozł J. K. Mości order S. Jędrzeia od Monarchy Rossyyskiego, dany był u dworu wielki obiad, na którym on i Rossyyski Poseł, P. Łyskiewicz znaydował się. Tak podczas audyencyi, iako też obiadu miał J. K. Mość na sobie order S. Jędrzeia, a wszyscy kawalerowie orderowi mieli przez suknie przewieszone wstęgi.

Dziś mamy iuż 7 stopni zimna podług Reaumura, i ciągły wiatr zapowiada tęższe ieszcze zimno, zatem uwiiaiące się pod naszemi brzegami nieprzyiacielskie okręty przymuszone wkrotce zostaną one opuścić.

Korsarz bracia Wulffsen zabrał płynący z Baltyckiego morza okręt, ładowny konopiami i żelazem. Okręt ten miał dawniey należeć do Gdańszczanow. Ładunek iego szacowany iest do 130,000 talarow.

Do Bernholm przyprowadziły znowu nasze okręty dwa pod Amerykańską banderą okręty.

Z Körser donoszą pod d. 1 Grudnia, iż przybył tam od południowych brzegow konwoy z 40 statkow złożony i przebył Bełt w północney okolicy. Zasłanią go dwa brygi z Bełtu, a w Körser została iedna fregata.

Z Berna d. 3. Grudnia.

Jeden z officerow sztabowych 2go regimentu Szwaycarskiego przysłał następuiące szczegóły o marszu 1go batalionu pod dowodztwem P. Castella w Hiszpanii: D. 22 Października znaydował się ten batalion w Arrathus niedaleko Witteria; d. 23 opuścił to miasto idąc wielkim gościncem do wsi Elowilla; d. 24 postąpił o dwie mile stamtąd do Bajas, niedaleko Miranda di Ebro; d. 25 udał się prosto ku Sarragossy i dostał się tymczasowo pod dowodztwo Marszałka Ney. Idąc od godziny 6 z rana aż do 9 w wieczor przybył do miasteczka Gwardya. D. 26 wyruszył stamtąd nasz batalion z dywizyą Neja o godzinie 6 z rana; droga była ciasna i w niektórych mieyscach górzysta; po prawey naszey stronie znaydowała się rzeka szeroka i głęboka osadzona strzelcami, którzy ustawicznie dawali do nas ognia pokiśmy tylko przechodzili. Mieliśmy 15 ludzi zabitych lub ranionych. Następuiącey nocy stanęliśmy naprzeciwko miasta Logrono, leżącego nad Ebro, w którym znaydował się nieprzyiaciel. Zaczęto strzelać do miasta i nieprzyiaciel opuścił go w nocy. Weszła tam dywizya Neja, a batalion Castelli udał się o pół mili stamtąd do Oyon. D. 28 przeszedł za Ebrę przez most, który Hiszpanie poniekąd popsuli. D. 29 i 30 znaydował się w Haro. W nocy d. 31 udaliśmy się do Brentavilla, miasteczka o dwie mile odległego od 1go. D. 1 Listopada udał się batalion do Est villa dla formowania straży główney kwatery Marszałka Bessires, ktora była w Herminion.

Landman Szwaycarski udzielił kantonom pod d. 12 Listopada list Wirtemberskiego posła, P. Arent, w którym żali się, iż Katolicccy plebani w Szwaycaryi zaślubiaią Wirtemberskich poddanych bez pozwolenia ich rządu, i że Nayiaśnieyszy Król Wirtemberski ogłasza takowe śluby zanieważne.

Przez okolnik pod tymże dniem donosi kantonom, które intereffuie, iż z rozkazu ministra skarbowego W. Xięstwa Badeńskiego sprzedane zostaną dobra kapituły S. Urbana i ciążące na nich długi będą Szwaycarom wypłacone.

Z Amsterdamu d. 6. Grudnia.

Nowy Neapolitański poseł, Xiążę de Riario Sforza, przybył do naszey stolicy.

Mowią o znacznem zmnieyszeniu urzędnikow wewnątrz naszego kraiu.

DODATEK
DO N. 103
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 25 Grudnia 1808.

Z Berlina d. 10. Grudnia.

Od 6 b. m. ustały w naszem mieście rządy Francuzkie, i Berlin powrocił pod własne władze.

D. 6 odprawiła się tu pierwsza woyskowa parada Pruska. Utwierdzone w swych obowiązkach kompaniie mieyskich gwardyi zgromadziły się w publicznym ogrodzie, nad któremi odprawili rewiią Rządzca miasta, Jenerał porucznik Lestocq i dowodzący Major, Hrabia Chasot. W wieczor pokazał się szanowny Weteran (Lestocq) na teatrze, gdzie był z szczeremi okrzykami radości powitany.

D. 7 przybył tu pierwszy oddział Pruskich huzarow korpusu Schilla, i przywiozł wiadomość, że zapowiedziane woyska na 9ty b. m. dopiero 10 tu wnidą.

Woienna i skarbowa kamera Marchii oznaymić kazała pod d. 5 b. m. iż ktokolwiek chce wywozić kraiowe lub zagraniczne towary, wyiąwszy Angielskie i Szwedzkie, powinien zaopatrzyć się świadectwem od celnych urzędow i potwierdzonem przez magistraty, że nie są Angielskiemi lub Szwedzkiemi towarami.

W przeszły czwartek przybyła tu deputacya od przeznaczonych na załogę w naszem mieście woysk Pruskich, stoiących dawniey w Kolbergu, składaiąca się z Majora Both, Majora Zeplin, Kapitanow Stulpnagel, Thielen, Lopel, i Porucznika Rudolf, i udała się na ratusz, gdzie Major Both miał stosowną mowę do zgromadzonego magistratu. Dziś weszły rzeczone woyska z wielką uroczystością do naszego miasta. Miasto dało dziś dla wszystkich officerow tego korpusu wielką ucztę w teatralney sali, na którą zaproszeni byli obecni tu Xiążęta krwi Królewskiey, ministrowie, &c.

Przed Styczniem nie będziemy mieli szczęścia widzieć w naszey stolicy Nayiaśnieyszych Królestwa.

Tayny gabinetowy Radca Beyme mianowany iest przez J. K. Mość W. kanclerzem stanu i ministrem sprawiedliwości. Daley mianował J. K. Mość aktualnemi ministrami stanu dotychczasowego taynego skarbowego Radcę, Barona Altenstein, i Hrabiego Dohna, prezydenta kamery w Kwidzinie; pierwszemu powierzył ministrowstwo skarbowe, drugiemu wewnętrzne.

Z Hof d. 7. Grudnia.

Pozostali ieszcze w Szląskich i Polskich

szpitalach chorzy żołnierze Francuzcy, nie powrocą iak bywało dotąd, do swoich regimentow, ale będą przyłączonemi do stoiących w Głogowie, tak iż przechod Francuzkich woysk przez Hof może bydź iako znacznie uważany. Do Głogowa idzie tylko ieszcze woyskowa droga przez Bayreit i Hof.

Z Liworna d. 25. *Listopada.*

Angielskie fregaty i korsarskie okręty, które na początku b. m. na wysokości naszego portu krążyły, zniknęły znowu. Od 10 dni weszło do naszego portu [przeszło 30 okrętow z Lewantu i innych portow z znacznem ładunkiem, co ożywiło cokolwiek nasz handel.

W całych Włoszech panuie teraz naywiększa spokoyność. Zaburzenia, które odezwały się w niektórych mieyscach 3 nowych departamentow królestwa Włoskiego Metauro, Musone i Tronto, zostały przez baczność rządu małych miast przytłumione.

W Rzymie wszystko zostaie w dawnym stanie rzeczy. Oyciec S. żyie bardzo spokoynie i rzadko się publicznie pokazuie. Jenerał Miollis obieżdża teraz brzegi z obu stron Tybru, dla postawienia ich w stanie obrony przeciw wylądowaniom i napadom nieprzyiacielskim.

Z Neapolu d. 13. *Listopada.*

Stosownie do Królewskiego wyroku pod d. 5 b. m. który tu bardzo miłe sprawił wrażenie, mają bydź wszystkie pretensye mieszkańcow klas do rządu obrachowane i terminami wypłacone, wyiąwszy długi dawnego rządu.

W przeszłą sobotę odprawił J. K. Mość nad liczną tuteyszą załogą rewią na ulicy Chiaja. Szeregi regimentow rozciągały się aż do Posilippo. Pogoda była nadzwyczay piękna. Monarcha przeieżdżał przez wszystkie szeregi i każdy żołnierz miał wolność użalenia się, podawania swoich życzeń i prośby.

Z Abruzzo nadeszło od tamteyszego jeneralnego rządcy doniesienie, iż w całey tey prowincyi nie ma ani iednego więźnia stanu, iże nayzupełnieysza panuie tam spokoyność. Podobneż doniesienia nadchodzą z Kalabryi i innych prowincyy. Codziennie przybywaią do Neapolu z prowincyy deputacye, dla zapewnienia Monarchy o nieograniczonem przywiązaniu.

Gdy kupcy tuteysi otrzymali z łaski Monarchy własną gieldę, ustanowili zaraz 10 sensalow do wexlow i towarow. Każdy z nich musi do kassy umorzenia długow złożyć 5000 srebrnych dukatow (10,000 zł. reń.), które iednak za iego oddaleniem się lub po śmierci iego familii powrocone zostaną.

Z Kassel d. 8. *Grudnia.*

Onegday miał u J. K. Mci audyencyą popożegnania szambelan Busche, nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister J. K. Mci przy Nayiaśnieyszym Imperatorze Rossyyskim, i wyiechał wczoray do Petersburga.

Jenerał dywizyi Lepell mianowany iest dowodzcą pierwszey woyskowey dywizyi, a Jenerał brygady Heldring dowodzcą drugiey dywizyi.

Radcy stanu Baronowi Malsburg polecone iest zawiadywanie publicznym skarbem.

Przez wyrok pod d. 23 p. m. P. Gravenhorst mianowany iest nadzwyczaynym professorem historyi naturalney i poddozorcą muzeum w Gettindze.

Sprawuiącym interessa w Berlinie mianował J. K. Mość P. Simeona, który uda się w krótce na mieysce swoiego przeznaczenia.

DONIESIENIA.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey Panu Piotrowi Józefowi i Janowi Mroczkow niniejszym Edyktem wiadomo czynią, że Pan Jozef Chroście-

ki o zabranie dóbr Zebraki i Wólka Stańska z kalkulacyą z grosza i ziarna zdać się mianą, za podniesieniem summy 40,825 zł. pol. 22 gr. przeciwko nim do Sądu tego żałobę podał, i pomocy sądowey dopraszał się. —— Gdy zaś te Sądy dla ich niewiadomego mieysca bawienia się, im tuteyszego sądowego Adwokata P. Patockiego za obrońcę z ich szkodą i kosztem ustanowiły, z którym wniesiona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie; oni przeto ninieyszym Edyktem napominaią się, ażeby w 90 dniach do dania excepcyi stawili się, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddali, lub innego Adwokata sobie za obrońcę obrali, tego Sądowi wymienili, i to z prawa czynili, co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzą, aby sprawy swey nie zaniedbali; gdyż inaczey wszelką szkodę ztąd wyniknąć mogącą, samiby sobie przypisać byli winni. Dan w Lublinie d. 16 Sierpnia 1808 roku.

Michałowski.

J. G. Reinl.

Smetana.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachodniey.

Klimaszewski.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey Pani Petronelli z Osssowskich Oborskiey, P. Kazimierzowi i Alexandrowi braciom Oborskim, tudzież Teressie z Oborskich Potockiey niniejszym Edyktem wiadomo czynią: że P. Adam Szydłowski, w sprawie o pozwolenie detaxacyi dóbr Osssowno z przyległościami w summie 4000 czer. zło. c. s. c. w złocie ważnym obrączkowym Hollenderskim do Sądu tego żałobę podał, i pomocy sądowey dopraszał się. —— Gdy zaś te Sądy dla ich niewiadomego mieysca bawienia się, im tuteyszego sądowego Adwokata P. Jozefa Patockiego za obrońcę z ich szkodą i kosztem ustanowiły, z którym wniesiona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie; oni przeto niniejszym Edyktem napominaią się, ażeby na dzień 22 miesiąca Listopada r. b. godzinę 9tą z rana do excepcyi stawili się, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddali, lub innego Adwokata sobie za obrońcę obrali, tego Sądowi wymienili, i to z prawa czynili, co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzą, aby sprawy swey nie zaniedbali, gdyż wszelką szkodę ztąd wyniknąć mogącą, samiby sobie przypisać byli winni.

Dan w Lublinie d. 10 Sierpnia 1808.

Jakób Kulczycki.

Smetana.

Rath.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubel. Galicyi Zachodniey.

Klimaszewski.

Z strony C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey niniejszym Edyktem do publiczney wiadomości podaie się: iż Franciszek Kwietniewski dnia 10 Grudnia 1800 roku umarł. A ponieważ iego sukcessorowie testamentowi Małgorzata z Buczawskich Zelażowska, i córka iey z mieysca pomieszkania wiadomemi nie są; zaczem niniejszemi tychże napomina się, żeby w przeciągu roku i niedziel sześciu przed tymże C. K. Sądem zgłosili się, albowiem w przeciwnym razie sukcessya z ustanowionym iuż kuratorem Adwokatem Hołowką pertraktowana, i podług § 625 części II. praw cywilnych, gdyby o nie nikt nie dopraszał się, za opuszczoną uznana będzie. Dan w Krakowie d. 8 Sierpnia 1808.

Jozef de Nikorowicz.

Kannamiller.

Mąkolski.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachod.

Jędrzejowicz.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey nieprzytomnych Klemensa i Eufrozyne Abratowiczow, sukcessorow zmarłey Petronelli Pieściorkowskiey do dziedzictwa po teyże zmarłey w tuteyszym sądzie pertraktuiącego się niniejszym powołuią, ażeby względem dostąpienia, lub zrzeczenia się tego dziedzictwa w tuteyszym sądzie

oświadczyli się, inaczey, podług rygoru § 624 cywilney ustawy części IIg'ey postąpiono będzie, i dziedzictwo to dopoty, pod starsniem i zarządzeniem sądowym zostanie, dopoki dziedzice, podług prawa za zmarłych ogłoszeni bydźby nie mogli.

Dan w Lublinie dnia 25 Stycznia 1808 roku.

C. Michałowski.
Dostenberg.
Smetana.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelsk. Galicyi zachodniey.
Klimaszewski.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey PP. Jozefowi Majewskiemu i Elżbiecie z Krajewskich Gazkiey w Rossyi, iednak niewiadomym mieyscu mieszkaiącym, tudzież Annie z Dłużewskich Krajewskiey, zmarłego małżonce, którey mieysce zamieszkania zgoła niewiadome iest, ninieyszym Edyktem wiadomo czynią, że po Franciszku Leonardzie dwoyga imion Kraiewskim, na dniu 20 Maia 1804 roku we wsi Uhrusiey Woli zmarłym, dziedzictwo na nich spada; i że tym Adwokat Madann za kuratora dodany iest, oni przeto napominaią się, aby praw do tego dziedzictwa sobie służących dowiedli i deklaracyą dostąpienia dziedzictwa do tuteyszego Sądu podali, gdyż inaczey z zgłoszonemi iuż sukcessorami Kajetanym Krajewskim, Wiktoryą z Dankszow Krajewską, i ustanowionemu dla nieprzytomnych kuratorem, pertraktacya tego dziedzictwa podług przepisu ustawy cywilney, prowadzona i ukończona będzie. Dan w Lublinie d. 28 Marca 1808 roku.

Kulczycki.
Dostenberg.
Poll.

Ex Consilio C. R. Fori Nobilim Lublinensis Gali. Occident.
Klimaszouski.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie w Galicyi Zachodniey Edyktem ninieyszym czynią wiadomo: że Xiądz Marcin Łoziński, pleban Kaszowski dnia 20 Lutego 1793 roku bez testamentu umarł, i że pozostałemu maiątkowi iego, z przyczyny nieznanych sukcessorew, zastępca w osobie Adwokata Litwińskiego iest ustanowiony; wszyscy przeto ci, którzy do dziedzictwa rzeczonego prawo iakie bądź dziedzictwa, bądź długu, lub legatu mieć rozumieią, tym Edyktem wzywaią się, aż by w terminie prawem przepisanym deklaracyą względem obięcia dziedzictwa do C. K. Sądow tuteyszych podali; gdyż inaczey za zrzekaiących się dziedzictwa będą uważani, a dziedzictwo iako przepadłe Fiskusowi Królewskiemu przysądone zostanie. W Krakowie d. 9 Lipca 1808.

Krzysztof de Rebsamen Viceprezes.
W. Roskoschny.
Kannamiller.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.
Martinides.

Ponawia się prożba do Publiczności: Iako bedąc skradziony w roku przeszłym W. Puchała przez własnego lokaia na dniu 13 Listopada w dobrach swoich dziedzicznych w wsi Gumidzice w Cyrkule Radomskim leżącey; tak w pieniądzach iako też i w fantach to iest dukatow 737, w bankocetlach 58,300 zł. pol. medaią 200 zł. pol. pas czerwony nowy, pasow litych dwa, czapka zimowa z galonem, bielizny sztuk kilkanaście, konia sobolowatego z strzałką na czole małą wartaiącego dukatow 50. Tenże iest wzrostu średniego, włosow czarnych, faworyty i broda żołto zarost iące, twarzy nieco okrągławey ospowaty, oczy ponurych, nosa średniego, mowi chrapliwie i z wolna, krostę iakieś czyli brodawki po palcach i rękach maiący; tenże mowi nieco po Francuzku i po Niemiecku. Jeżliby kto takiego człowieka wynalazł i doniosł do Cyrkułu Lubelskiego, nadgrody odbierze 2000 reńskich.

Puchała.

Stosownie do Gubernialnego rozporządzenia dnia 4 n. m. Nr. 49628 wypisuie się konkurs na syndyka przy magistracie Chełmskim na dzień 10 Stycznia 1809 roku z pensyą roczną 400 zł. reń. Życzący sobie takowego mieysca maią prożby swe zaopatrzyć zaświadczeniami tak z linii sądowey iako też i politycznej i przed wyyściem terminu do urzędu cyrkularnego w Białey podać maią. W Krakowie d. 8 Grudnia 1808.